

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 20.11.2023, klo 08:30 - 13:35

Paikka Sisu- neuvottelutila (FM 3, 7 krs.)

Käsitellyt asiat

- § 315 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 316 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 317 Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelma**
- § 318 Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkosuunnitelma**
- § 319 Pirkanmaan hyvinvointialueen IKI2035 -ikäihmisten palvelujen kehittämisohjelma**
- § 320 Yhteistoimintaneuvottelujen tulokset**
- § 321 Pirkanmaan hyvinvointialueen osavuosikatsaus ajalta 1.1.2023 – 30.9.2023**
- § 322 Pirkanmaan hyvinvointialueen avaava tase 1.1.2023**
- § 323 Hyödykeryhmäkohtaisia poistoaikojen muutoksia**
- § 324 Vuoden 2023 talousarvion muuttaminen**
- § 325 Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026**
- § 326 Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2025-2028**
- § 327 Pirkanmaan hyvinvointialueen toimitilaohjelma 2023-2025**
- § 328 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman päivitys vuodelle 2024**
- § 329 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muidensiihen liittyvien lakien muuttamisesta**
- § 330 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta**
- § 331 Aluehallituksen varajäsenen vaihtuminen**
- § 332 Aluehallituksen varajäsenen vaihtuminen**
- § 333 2. varapuheenjohtajan vaihtuminen monipalveluvaliokunnassa**
- § 334 2. varapuheenjohtajan vaihtuminen tulevaisuus- ja strategiavaliokunnassa**
- § 335 Jäsenen vaihtuminen hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnassa**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- § 336 Varavaltuutetun vaihtuminen aluevaltuustossa**
- § 337 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Mielensterveys- ja päihdeneuvoston perustaminen Pirkanmaan hyvinvointialueelle**
- § 338 Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kari-Matti Hiltunen, puheenjohtaja
Hanna Laine, 1. varapuheenjohtaja
Jouni Sirén, 2. varapuheenjohtaja
Jari Andersson, poistui 13:07
Olga Haapa-aho, saapui 10:08
Milka Hanhela, poistui 11:00
Marko Jarva, saapui 10:08
Pekka Järvinen
Lassi Kaleva
Leena Kostainen
Katariina Pylsy
Sari Tanus
Atanas Aleksovski, varajäsen, saapui 08:39, poistui 10:08
Hanna Holma, varajäsen, saapui 08:39, poistui 10:08
Perttu Jussila, varajäsen, poistui 10:08
Ulla Kampman, varajäsen
Sinikka Torkkola, varajäsen, saapui 11:00
Jori-Pekka Träskbäck, varajäsen, poistui 10:08
Veikko Vallin, varajäsen, poistui 10:08

Muut saapuvilla olleet

Katri Lielähti, hallintoassistentti, sihteeri
Johanna Loukaskorpi, Aluevaltuuston puheenjohtaja, poistui 12:45
Aleksi Jäntti, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Erja Pelkonen, Aluevaltuuston jäsen
Jarmo Takala, yliopiston edustaja, poistui 11:04
Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja
Elina Kinnunen, viestintäjohtaja
Vuokko Ylinen, hallintojohtaja
Vilma Kiilunen, hallintolakimies
Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja
Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveysjohtaja
Juha Kinnunen, palvelulinjajohtaja, saapui 08:39, poistui 09:24
Sari Mäkinen, toimialuejohtaja, saapui 09:24, poistui 10:08
Päivi Tryyki, palvelulinjajohtaja, saapui 10:10, poistui 11:00
Pasi Virtanen, talousjohtaja, saapui 11:10, poistui 12:45
Taina Niiranen, henkilöstöjohtaja, saapui 11:10, poistui 11:37
Vesa Koskinen, palvelussuhdepäällikkö, saapui 11:10, poistui 11:37
Mira Snellman, palvelussuhdepäällikkö, saapui 11:10, poistui 11:37
Pekka Erola, tukipalvelujohtaja, saapui 11:35, poistui 13:10
Arto Ranta, strategiajohtaja, saapui 12:45, poistui 12:58

Poissa

Arja Laitinen

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kari-Matti Hiltunen
Puheenjohtaja

Katri Lielähti
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

23.11.2023

23.11.2023

Milka Hanhela
§ 315-319 pöytäkirjantarkastaja

Jari Andersson
§ 315-327 pöytäkirjantarkastaja

23.11.2023

23.11.2023

Sari Tanus
§ 320-338 pöytäkirjantarkastaja

Katariina Pylsy
§ 328-338 pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 23.11.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 315

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista aluehallituksen kokoukseen 20.11.2023 on toimitettu sähköisesti 15.11.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 15.11.2023 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 15.11.2023.

Ehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kokouskäsitely

Myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus kokouksen ajaksi konsernipalvelujohtaja Juhani Sandille ja sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Taru Kuosmaselle.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 316

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitilin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Aluehallituksen päätöksen 10.3.2022 (§ 16) mukaan tarkastetut pöytäkirjat valitusosoituksineen asetetaan nähtäväksi kolmantena (3) päivänä kokouksesta hyvinvointialueen verkkosivulla.

Ehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat: Milka Hanhela ja Jari Andersson. Varalla ovat: Sari Tanus ja Katariina Pylsy.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Milka Hanhela ja Jari Andersson. Varalle Sari Tanus ja Katariina Pylsy.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 172, 26.06.2023

Aluehallitus, § 207, 21.08.2023

Aluehallitus, § 225, 11.09.2023

Aluehallitus, § 317, 20.11.2023

§ 317

Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelma

14509/2023

Aluehallitus, 26.06.2023, § 172

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan analyysi kevään 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Selvityksen tavoitteena oli tuottaa faktapohja ja skenaariot kahta tarkoitusta varten:

- Päivittää Kaupin kampuksen uudistamisohjelman suunnittelun pohjana olleet sairaansijatarpeen oletukset hyvinvointialueen kontekstissa.
- Tuottaa pohjatiedot sairaansijojen käytöstä ja kehitysskenaariot tarpeiden muutoksista 2035 saakka sekä erikoissairaanhoidon perusterveydenhuollon sairaansijoista koko Pirkanmaan hyvinvointialueen alueella.

Selvitys toteutettiin konsulttiyhtiö Delfoi Oy:n avustuksella tuottamalla datapöimintana perustiedot kaikista Taysin ja Pirkanmaan kuntien vuodeosastoilla hoidetuista potilaista 12/2021 – 12/2022 väliseltä ajalta kattaen myös Sydänsairaalan ja Coxan potilaat. Aineistosta voidaan nähdä potilasvirrat toimintayksiköiden välillä. Lisäksi hyödynnettiin avoimen datan tilastotietoja (mm. THL, tilastokeskuksen ja väylävirasto).

Työskentelyä ohjaamaan ja käyttäjien asiantuntijuuden varmistamiseen muodostettiin sekä erikoissairaanhoidon osiota että perusterveydenhuollon osiota varten laajan edustuksen työryhmät puheenjohtajanaan sairaalapalvelulinjan johtaja Juha Kinnunen.

Tarveanalyysin kysymyksenasettelusta, käytetystä tietoperustasta, menetelmistä, tuloksista ja johtopäätöksistä on laadittu liitteenä olevat vuodeosastanalyysin loppuraportti ja tiivistelmä keskeisistä havainnoista.

Kokonaiskuvan ymmärtämiseksi raporttiin tuotettiin vuodeosastohoidon historiallinen kehityskulku vuodesta 1996 alkaen (kehitys Pirkanmaalla suhteessa valtakunnalliseen kehitykseen). Keskeisenä havaintona on, että sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon sairaansijojen määrä on lineaarisesti vähentynyt Pirkanmaan hyvinvointialueella lähes puoleen vuoteen 1996 verrattuna. Kehitys noudattelee valtakunnallisia keskiarvoja. Sairaansijojen vähenemä ei selity avopalveluiden kehittymisellä, vaan ikäihmisten, vammaisten ja psykiatristen asumispalvelujen lisäämisellä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Havainnot ja johtopäätökset erikoissairaanhoidon osalta

Hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 erikoissairaanhoidossa fyysisiä sairaansijoja oli 976 paikkaa, joista 904 oli tosiasiaassa käytössä, johtuen muun muassa hoitohenkilöstön vajeesta seuranneista suluista. Vuoteen 2035 ulottuvat skenaariot osoittavat, että pelkkä väestöennusteen mukainen sairaansijojen määrän kasvu olisi noin 22 prosenttia. Kasvun perusura tarkoittaisi erikoissairaanhoidon vuodeosastojen määrän lisäämistä yhteensä yli 200 sairaansijaa. Työryhmä esittää kuitenkin laaja-alaisia toiminnallisia ja alueellisia muutoksia sekä työnjaon uudistamista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille. Tavoiteltava skenaario erikoissairaanhoidon osalta on, että sairaansijoja tulee vaihteittain ja ohjelmallisesti vähentää 12% (123 paikkaa), päätyen kokonaismäärään 882. Lisäksi lasten taudeilla ja psykiatrialla on yhteensä 354 paikkaa, mutta ne eivät ole tässä laskelmassa mukana, koska kyseisiä toimintoja koskevat sairaansijaratkaisut ovat tuoreeltaan toteutettuja.

Raskain ja vaativin erikoissairaanhoidon on tarkoituksenmukaista keskittää Kaupin kampukselle. Hatanpään ja Valkeakosken kampuksilla ja rajatummin Sastamalan kampuksella on perusteltua ja välttämätöntä jatkaa päivä- ja lyhytjälkihoitoista kirurgista toimintaa sekä muiden erikoisalojen toimintoja (mm. dialyysihoito). Samalla ylläpidetään tila-, laite ja osaamiskapasiteettia valmiuden turvaamiseksi.

Sen sijaan kyseisten kampusten vuodeosastojen käyttö on tarkoituksenmukaista painottaa perustason geriatriseen kuntoutuksen ja palliatiivisen hoidon kasvaviin tarpeisiin. Vuodeosastotoiminnassa (ja avopalveluissa) on arvioitava uudelleen mikä on erikoissairaanhoidon ja mikä yleislääkäri/geriatriajohtoista perusterveydenhuoltoa. Tällä hetkellä kyseisillä kampuksilla on osin epätarkoituksenmukaisia rakenteita ja käytäntöjä.

Havainnot ja johtopäätökset perusterveydenhoidon osalta

Perusterveydenhuollossa sairaansijoja oli hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 (akuutti, kuntoutus, geriatria ja palliatiivinen) 870 paikkaa. Väestön kasvusta, ikääntymisestä ja erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon työnjaon muutoksista johtuen paine paikkamäärien lisäämiseen olisi ilman tehostamistoimia jopa 510 sairaansijaa vuoteen 2035 mennessä. Työryhmä pitää näin suurta kasvua epärealistisena sekä taloudellisista että henkilöstön rekrytointiin liittyvistä syistä. Valmistelussa on lähdetty siitä, että merkittäväillä ja systemaattisilla toiminnallisilla muutoksilla väestön määrän ja ikääntymisen kasvusta muodostuvaa painetta voidaan hallita ja lisätarve painaa olennaisesti alemmaksi.

Lyhyellä aikavälillä ja siirtymävaiheen aikana on välttämätöntä saavuttaa joka vuosi 1-2 prosentin tuottavuuskehitys ja siten myös vuodeosastojen paikkojen tarpeen vähenemä koskien sairaansijakapasiteettia kokonaisuudessaan. Olennaista on toimintakulttuurin muutos, jossa ensisijaisesti pyritään potilas/asiakas kotiuttamaan, jos se on terveyden ja toimintakyvyn kannalta mahdollista. Työryhmän havaintoja on, että nykyinen käytäntö voi mahdollistaa tilanteen, jossa potilas lähetetään erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon perusterveydenhuoltoon ja edelleen perusterveydenhuollosta asumispalveluihin. Hoitopaikan siirrot ja vapautuvan paikan odottaminen muodostavat riskin kuntoutuksen toteutumiseksi ja asiakkaan/potilaan kotiutumiseksi toimintakykyisenä arkielämään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Toimintakulttuurin tulee entistä paremmin tukea potilaan/asiakkaan kuntoutumista ja kotiutumista vuodeosastohoidon kaikissa muodoissa, jotta vapautuvan paikan odottaminen ei laske potilaan/asiakkaan toimintakykyä ja palaamista arkielämään. Esimerkiksi erikoissairaanhoidon elektiivisten tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden jälkeen potilaista on mahdollista kotiuttaa yli 80 prosenttia seuraavaan puoleen päivään mennessä. Päiväkirurgista ja heräämöstä kotiin (ns.herko) toimintaa ollaan tavoitteellisesti lisäämässä. Vastaavaa kotiutuksen ja jatkohoidon uudelleen arviointia tarvitaan lähisairaaloiden vuodeosastojen ja asumispalvelujen välillä.

Perusterveydenhuollon vuodeosastojen toimipisteitä on tällä hetkellä hyvinvointialueella 16. Sairaansijojen määriä on valmistelussa tarkasteltu koko alueen väestökehityksen pohjalta. Laskennalliset skenaariot antavat perusteet siihen kuinka paljon lähisairaaloiden perusterveydenhuollon sairaansijoja tarvitaan. Sijainteja koskevan päätöksenteon tueksi toimipisteiden skenaariomäärittelyssä käytettiin 10-15 minuutin ja yli 30 minuutin (henkilöautolla) saavutettavuuskriteerejä. Laskelma tehtiin sekä koko väestön että yli 65-vuotiaiden osalta erikseen.

Laskelmien pohjalta työryhmä päätyi siihen, että perusterveydenhuollon toimipisteverkko olisi tarkoituksenmukaisinta muodostaa 8-9 toimipisteen varaan. Näin olisi mahdollista muodostaa riittävän kokoisia ja nykyistä kustannustehokkaampia yksiköitä, jotka eivät ole henkilöstöpulan pahentuessa niin haavoittuvia kuin osa nykyisistä pienemmistä yksiköistä.

Perusterveydenhuollon vuodeosastotoimipisteiden sijaintia koskevassa valinnassa on huomioitava laajasti kokonaisharkinta, jossa henkilöstön ja muiden palvelujen (esimerkiksi tukipalvelut, kiirevastaanotot, ikäihmisten asumispalvelut, päivystys, liikenneyhteydet) saatavuus, rakennuskanta ja kiinteistöjen nykytila on suhteutettava palveluverkkosuunnitelman osana. Työryhmä pitää monialaisia lähipalveluja ideaalisimpana ratkaisuna. Geriatriksen kuntouksen ja palliatiivisen hoidon erityistarpeet on verkostomalleissa erikseen huomioitava.

Loppuraportti muodostaa keskeisen faktapohjan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon sairaansijojen määrästä ja kehityksestä. Laskentamalli tuottaa perustelut sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelman 496 sairaansijalle, että lähisairaaloiden sairaansijamäärälle.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastoanalyysin loppuraportti ja vuodeosastoanalyysin tulosten tiivistelmä 2 prosentin tehokkuustavoitteella.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä loppuraportin jatkovalmistelun pohjaksi koskien sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelmaa että vuodeosastoreformia,
- asettaa tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa,
- että jatkovalmistelun tulokset tuodaan syksyllä 2023 aluehallituksen päätettäväksi palveluiden verkoston hyväksymisen yhteydessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana sairaalapalveluiden palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Esittelijä täydensi toisen päätöspöytäkirjan kuulumaan seuraavasti: "asettaa vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa."

Kokouksessa pidettiin tauko § 172 käsittelyn jälkeen klo 11.15-11.20.

Päätös

Aluehallitus päätti

- hyväksyä loppuraportin jatkovalmistelun pohjaksi koskien sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelmaa että vuodeosastoreformia,
 - asettaa vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa,
 - että jatkovalmistelun tulokset tuodaan syksyllä 2023 aluehallituksen päätettäväksi palveluiden verkoston hyväksymisen yhteydessä.
-

Aluehallitus, 21.08.2023, § 207

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi

Aluehallituksen 26.6.2023 tekemän päätöksen mukaisesti jatkovalmistelu on organisoitu ja viety yksityiskohtaisemmalle tasolle. Valmistelussa on huomioitu myös aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon uudistamisen periaatelinjaukset.

Valmistelun ydinryhmän puheenjohtajaksi valittiin Sisätaudit, keuhko-, iho- ja allergiasairaudet -toimialueen toimialuejohtaja Hannu Päivä. Lähisairaaloiden osalta alatyöryhmän puheenjohtaja on Lähisairaalat -toimialueen toimialuejohtaja Sanna Mäki. Työryhmissä on laaja eri vastuualueiden ja myös henkilöstön edustus.

Aluehallituksen päätöksen mukainen kahden prosentin vuosittainen tuottavuustavoite on otettu jatkosuunnittelun pohjaksi. Tavoite on haastava ja tarkoittaa sitä, että vain ns. laajan uudistuksen skenaarion mukaisin toimin se on saavutettavissa.

Valmistelu on synkronoitu tarkoituksenmukaisessa laajuudessa koko palveluverkon valmisteluun ja erityisesti muiden palvelulinjojen suunnitelmiin. Avopalvelujen valmistelussa oleva sotekeskusten verkko kiirevastaanottoineen ja ikäihmisten ja vammaispalvelujen palvelut ovat keskeisimpiä. Mielenterveys ja päihdepalvelujen selvitystyö on käynnissä ja sitä kokonaisuutta tarkastellaan vuodeosastotoiminnan osalta (mm. uusien tilojen käyttöönotto Kaupin kampuksella) omana kysymyksenään. Esityksessä on huomioitu päivystyselvityksen ehdotus viidestä kiirevastaanottopisteestä, jotka toimivat myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelmalla on kiinteä yhteys myös päivystyselvityksen keskeisiin toimenpiteisiin, kuten kotisairaaloiminnan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

laajentamiseen koko Pirhan alueelle ja palliatiivisen hoidon uudistamiseen. Potilaiden jatkohoitoa koskevien järjestelyjen uudistaminen on myös käynnistynyt sekä kampussairaaloiden ja lähisairaaloiden työnjakoon liittyvät ratkaisut.

Oheisessa liiteaineistossa on kuvattu perusteluineen toimenpiteet, joita virkamiesvalmistelun pohjalta esitetään toteutettavaksi. Toimenpide-ehdotuksilla haetaan uudistettua vuodeosastohoidon palvelukokonaisuutta, joka on toiminnallisesti, henkilöstövoimavarojen saatavuuden ja pysyvyyden että taloudellisesti tasapainoisin. Vaikutusten arviointi (liite) on tehty laajempaan huomioiden myös eri sidosryhmien ja aluekehitykselliset tekijät.

Aikataulullisesti esitettyjen muutosten toimeenpano on ryhmitelty vuoden 2024 aikana toteutettaviin, 2025-2026 aikavälillä toteutettaviin sekä 2030 tai sen jälkeen realisoituviin suunnitelmiin.

Merkittävin tuottavuuskehitys ja potilaiden laadukas hoito voidaan saavuttaa toiminnallisilla ja sisällöllisillä muutoksilla. Esitysaineistossa on kuvattu niitä laajasti sekä erikoissairaanhoidon sisällä, erikoissairaanhoidon ja lähisairaaloiden välillä sekä lähisairaaloiden sisäisinä muutoksina. Muutokset koskevat sekä potilaiden hoitoon välittömästi liittyviä tekijöitä, että tukipalvelujen, tilojen, laitteiden ja välineiden käyttöä ja logistiikkaa.

Palvelujen saavutettavuuden ja saatavuuden osalta merkittävä kansalaisten kannalta on luonnollisesti lähisairaaloiden toimipisteverkkoa koskevat muutokset. Esityksessä lähdetään kymmenen toimipisteen ratkaisusta.

Taloudellisten vaikutusten arviointi perustuu siihen faktaperustaan, että ilman palveluverkon ja toimintamallin uudistamista joutuisimme väestökehityksen ja ikääntymisen aiheuttaman palvelukysynnän kasvun vuoksi lisäämään vuodeosastopalvelujen määrää useilla sadoilla paikoilla sekä erikoissairaanhoidossa että lähisairaaloissa. Kahden prosentin tuottavuuden lisäyksen kautta jokseenkin nykyinen vuodeosastokapasiteetti tulee riittämään ja se on sekä talouden että henkilöstövoimavarojen riittävyyden kannalta kestävällä pohjalla.

Esityksessä vuodeosastojen toimipisteiden määrän asteittaista supistamista.

Vuodesta 2030 eteenpäin toimipisteet esitetään olevaksi seuraavilla paikkakunnilla:

Tampere, Sastamala, Valkeakoski, Hämeenkyrö, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Parkano, Virrat, Ylöjärvi

Palveluiden verkoston suunnitelma, vaikutusten arviointi tiivistelmä sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- merkitä vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT -elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Kokouskäsittely

Kokouksessa käytiin läpi päätöksentekoon liittyvät esteellisyydet, yhteisjäävyydet ja yleisjäävyydet. Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsittelyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen ja Arja Laitisen esteellisiksi §:n 206 ja 207 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti §:n 206 käsittelyn kohdalla.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Ulla Kampman, Perttu Jussila, Hanna Holma ja Jori-Pekka Träskbäck olivat läsnä kokouksessa §:ien 206 ja 207 käsittelyiden ajan, Pekka Järvisen, Arja Laitisen, Olga Haapa-ahon, Katariina Pylsyn ja Marko Jarvan ollessa esteellisiä.

Kuultiin asiantuntijana sairaalapalveluiden palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Hanna Holma teki muutosesityksen:

Aluehallitus päättää

- merkitä vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT-elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille sekä sote-järjestöille ja Pirkanmaan kunnille
- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023 ennen päätöksentekoa. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Milka Hanhela kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta oli kannatettu, joten siitä on äänestettävä ja teki seuraavan äänestysesityksen: pohjaesitys JAA ja Holman muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA- ääntä ja 4 EI- ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi äänin 8 - 4.

Merkittiin, että Johanna Loukaskorpi ja Aleks Jantti poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Merkittiin, että varajäsenet Atanas Aleksovski, Ulla Kampman, Perttu Jussila, Hanna Holma ja Jori-Pekka Träskbäck poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 11.28-11.35 § 207 käsittelyn jälkeen.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA, Holman muutosesitys Ei

Jaa

Hanna Laine
Leena Kostiainen
Ulla Kampman
Jori-Pekka Träskbäck
Kari-Matti Hiltunen
Sari Tanus
Jari Andersson
Atanas Aleksovski

Ei

Perttu Jussila
Milka Hanhela
Jouni Sirén
Hanna Holma

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Erja Pelkonen, Marko Jarva, Lassi Kaleva, Olga Haapa-aho ja Katariina Pylsy ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen ja Arja Laitisen esteellisiksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Aluehallitus, 11.09.2023, § 225

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi
Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Aluehallitus päätti 21.8.2023 § 207 merkitä vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksen tiedoksi ja lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT-elimelle, vaikuttamistoimielimiin, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille. Aluehallitus edellytti, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentaista.

Selvityksen esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 21.8.2023.
Selvitykset ovat pykälän liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kommentointikierros on tuottanut runsaasti asukas- ja muita palautteita ja toimielimet sekä valiokunnat ovat antaneet lausuntonsa. Myös osa alueen kuntien kunnanhallituksista ja kuntajohtajista ovat antaneet kommenttinsa ja lausuntonsa. Selvityksiä on käsitelty asukastilaisuuksissa ja kuntajohtajakokouksissa, joista saadut palautteet ovat mukana kommenteissa.

Pykälän liitteenä ovat kaikki 6.9.2023 mennessä tulleet hyvinvointialueen jaostojen, valiokuntien, vaikuttamistoimielimien, YT -elimen ja henkilöstöjärjestöjen kommentit ja palautteet sekä pöytäkirjojen otteet. Kommentit voivat täydentyä vielä 7.9.2023 mennessä.

Palvelujen verkoston suunnitelmasta annetuista kommentteista, palautteista ja lausunnoista on valmistelussa kooste ja johtopäätökset jatkovalmistelua varten. Kooste ja johtopäätökset päivitetään kokousalustalle Pirreän torstaina 7.9.2023. Esittelijän päätösehdotus päivitetään tarvittaessa samalla esityslistalle.

Asukastilaisuuksia järjestetään yhteensä kuusi ajanjaksolla 29.8.-19.9.2023. Lisäksi Pirhan sivuilla asukkailla on mahdollisuus antaa suoraa palautetta palvelujen verkostosta pirha.fi/palaute -sivuston palautelomakkeella, palveluverkkosivulla tai toimipisteissä palautelomakkeella. Palvelujen verkoston järjestetään erillinen kysely 7.9.- 24.9.2023 ja näiden vastaukset ovat käytettävissä 16.10.2023 alkavalla viikolla.

Palvelujen verkoston suunnitelmasta annettuja ja kirjaamon kautta tulleita kommentteja, palautteita ja lausuntoja viedään valmistelun aikana hyvinvointialueen nettisivulle [Palveluverkko - pirha.fi](http://Palveluverkko-pirha.fi), josta ne ovat saatavilla.

Jatkovalmistelussa hyödynnetään kommenttien ja lausuntojen yksityiskohtaiset palvelujen sisältöihin liittyvät ehdotukset. Aluehallitus päättää palvelujen verkostosta myöhemmin syksyllä.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi selvityksiin annetut kommentit ja lausunnot sekä niiden perusteella laadittu kooste ja johtopäätökset huomioonotettavaksi jatkovalmistelussa
- oikeuttaa jatkamaan sairaalaverkon valmistelua liitteenä olevan selvityksen pohjalta.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana sairaalapalveluiden palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta.

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimeilimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsitelyyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 225 käsittelyssä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma ja Veikko Vallin saapuivat kokoukseen §:n 224 ja 225 käsittelyiden ajaksi.

Varajäsenet Perttu Jussila, Jori-Pekka Träskbäck ja Ulla Kampman olivat läsnä kokouksessa.

Milka Hanhela teki lisäesityksen: "Aluehallitus edellyttää, että jatkovalmistelussa huomioidaan vaihtoehtona laajoille palveluverkkomuutoksille myös maltillisten muutosten skenaario sekä "välimallin" skenaario, jossa muutosten laajuus on maltillisen ja laajan skenaarion väliltä. Ennen palveluverkkoa koskevaa päätöksentekoa aluehallituksen tietoon on tuotava kattavat, vertailukelpoiset arvionnit eri muutosskenaarioiden vaikutuksista - hyvinvointialueen talouteen ja toimintaan, - muiden palveluiden kysyntään ja kuormitukseen, huomioiden vaikutukset mm. erikoissairaanhoidon ja ensihoidon tarpeeseen, sekä - palveluiden yhdenvertaisuuteen ja saavutettavuuteen eri asukasryhmien näkökulmasta huomioiden myös omaisten mahdollisuudet vierailta toimipisteissä." Kannatus:Jouni Sirén. Puheenjohtajan äänestysesitys: Hanhelan lisäesityksen hyväksyntä JAA, lisäesityksen hylkäys EI. Hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 JAA- ääntä ja 9 EI- ääntä. Lisäesitys hylättiin.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma, Veikko Vallin, Perttu Jussila ja Jori-Pekka Träskbäck poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 10.15-10.25.

Äänestykset

Hanhelan lisäesityksen hyväksyntä JAA, lisäesityksen hylkäys EI

Jaa

Perttu Jussila
Hanna Holma
Jouni Sirén
Milka Hanhela

Ei

Sari Tanus
Ulla Kampman
Hanna Laine
Leena Kostainen
Kari-Matti Hiltunen
Jori-Pekka Träskbäck
Atanas Aleksovski
Jari Andersson

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Veikko Vallin

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Erja Pelkonen, Lassi Kaleva, ja Katariina Pylsy ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnanhallituksen jä, yleisjävyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnanhallituksen jäsen, yleisjävyys) ja Järvinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 20.11.2023, § 317

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto lausunnoista ja kommentaista
- 2 Asukaskyselyraportin tulokset

Vuodeosastojen suunnitelman valmistelun tausta ja valtion ohjaus

Aluevaltuuston hyväksymä hyvinvointialuestrategia määrittää pitkän aikavälin tavoitteet ja palvelustrategian ylatason linjaukset vuosille 2023–2025. Strategian neljä tärkeä ovat tärkeintä ihminen, yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, hyvinvoivat työntekijät sekä yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue.

Aluehallitus hyväksyi strategian toimeenpano-ohjelman 14.2.2023. Toimeenpano-ohjelma muodostaa kokonaisuutena toiminnallisen uudistamisohjelman. Strategian toimeenpano-ohjelmaan sisältyy merkittäviä erillisiä kokonaisuuksia, joista päätetään hallintosäännön määrittämin päätösvaltuuksin. Näitä kokonaisuuksia ovat strategiset ohjelmat ja suunnitelmat, joihin kuuluvat palvelujen verkoston suunnitelmat ja palvelulinjakohtaiset toimeenpanosuunnitelmat. Toimeenpano-ohjelma ja siihen sisältyvät ohjelmat ja suunnitelmat luovat raamit ja tiekartan Pirkanmaan hyvinvointialueen ensimmäisen aluevaltuustokauden toiminnalle. Toimeenpano-ohjelma muodostaa erittäin merkittävän välineen systemaattisen muutoksen mahdollistamiseksi. Ohjelman tavoitteena on pitkän tähtäimen taloudellinen kestävyys ja investointikyky tulevaisuuden kannalta välttämättömiin kohteisiin.

Hyvinvointialueella on lakiin perustuva velvollisuus vastata lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta sekä tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä.

Hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta hyvinvointialueen asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöiden, asukastiheyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, saamenkielisyyden, hyvinvoinnin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ja terveyden edistämisen toimien ja pelastustoimen riskitekijöiden perusteella Hyvinvointialueiden rahoituslain mukaisesti. Hyvinvointialue päättää saamansa valtion rahoituksen kohdentamisesta tehtäviensä hoitamiseen.

Hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä.

Ohjaavat ministeriöt; sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM), valtiovarainministeriö (VM) ja sisäasiainministeriö (SM) ovat antaneet hyvinvointialueelle tiukat velvoitteet huolehtia talouden tasapainottamisesta. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelmalla ja siihen sisältyvillä palvelureformeilla on merkittävä rooli ministeriöiden kanssa käytävissä ohjausneuvotteluissa. Valtiovarainministeriö on myös korostanut toimeenpano-ohjelmien tärkeyttä hyvinvointialueiden talouden tasapainottamisessa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen, STM:n, VM:n ja SM:n ohjausneuvottelussa 27.10.2023 ministeriöt ovat antaneet ohjeet, joissa edellytetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue jatkaa määrätietoisesti palvelureformin toimeenpanoa. Lisäksi VM:n lisälainavaltuuksia koskevassa hallintopäätöksessä 2.11.2023 investointien rahoitukseen tarvittava lisälainan myöntäminen on sidottu siihen, että hyvinvointialue talouden tasapainottamisohjelmasta ja käynnistää sen toimeenpanon. Päätöksen mukaan ohjelman tulee sisältää vuosittaiset euromääräiset tulosta ja lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista seurataan. Tasapainottamistavoitteen tulee olla sellainen, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut. Tasapainottamisohjelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 29.12.2023 mennessä. [Valtioneuvoston päätös Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2024 lainanottovaltuuden muuttamisesta](#)

Aluehallitus on 11.9.2023 osavuosikatsauksen 1-6/2023 yhteydessä todennut, että talouden tilannekuva on huonontunut merkittävästi. Aluehallitus on päättänyt, että talouden tasapainottaminen edellyttää palvelurakennereformin jatkamista. Lähtökohtana talouden tarkastelulle on vähintään 2 % vuosittaisten tuottavuushyötyjen löytäminen. Aluehallitus on päättänyt 42 miljoonan euron säästötavoitteesta vuodesta 2024 alkaen.

Valmisteluprosessi

Palvelujen uudistamista koskevan kärjen ”yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alla on kokonaisuus ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto”. Tähän liittyen toteutettiin hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan analyysi kevään 2023 aikana.

Aluehallitus hyväksyi 26.6.2023 (§ 172) vuodeosastojen paikkatarvelaskentaa koskevan loppuraportin pohjaksi Kaupin kampuksen uudistamisohjelman ja vuodeosastoreformin jatkovalmistelulle. Aluehallitus asetti tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa. Aluehallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

edellytti, että jatkovalmistelun tulokset tuodaan syksyllä 2023 aluehallituksen päätettäväksi palveluiden verkoston hyväksymisen yhteydessä.

Palvelujen uudistamisen ja palvelujen verkoston suunnittelun pohjaksi aluevaltuusto hyväksyi 14.8.2023 (69 §) palveluverkon kehittämisen periaatteet. Periaatteet sisältävät palvelujen verkoston kehittämistä linjaavat yleiset periaatteet sekä palvelukohtaiset palvelujen verkoston kehittämisen periaatteet. [Palveluverkon kehittämisen periaatteet | Pirkanmaan hyvinvointialue \(cloudnc.fi\)](#)

Aluehallitus merkitsi 21.8.2023 (§ 207) vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksen tiedoksi ja lähetti sen laajalle kuulemiskierrokselle. Aluehallitus edellytti, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023, ja että kuulemiskierroksen kommentteista laaditaan erillinen kooste.

Komentointikierros tuotti runsaasti asukas- ja muita palautteita, ja toimielimet sekä valiokunnat antoivat lausuntonsa. Myös osa alueen kuntien kunnanhallituksista ja kuntajohtajista antoivat kommenttinsa ja lausuntonsa. Lisäksi vuodeosastojen suunnitelmaa käsiteltiin useissa asukastilaisuuksissa ja kuntajohtajakouksissa. Aluehallitus käsitteli 11.9.2023 (§ 225) suunnitelmaan annetut kommentit ja lausunnot ja oikeutti jatkamaan sairaalaverkon valmistelua käsittelyssä olleen selvityksen pohjalta.

Asukkaiden kuuleminen, muut lausunnot ja kommentit

Suunnitelman jatkovalmistelussa on hyödynnetty kommenttien ja lausuntojen yksityiskohtaisia palveluiden sisältöihin liittyviä ehdotuksia.

Hyvinvointialue toteutti kesällä 2023 asiakaskyselyn, jonka tulokset on esitetty aluehallitukselle. Tämä kysely on ollut mukana aluevaltuuston päättäessä palveluverkon kehittämisen periaatteista. Sen jälkeen on toteutettu muita asukaskyselyjä.

Palvelujen verkostosta järjestettiin asukaskysely 7.9.- 24.9.2023. Kyselyn vastaukset ja johtopäätökset ovat liitteenä.

Asukaskyselyyn vastasi yhteensä 5531 asukasta. Vastaajista yli 80-vuotiaita oli yhteensä 400 ja heistä kolmasosa vastasi verkossa. Alle 29-vuotiaat asukkaat olivat tässä kyselyssä aliedustettuina. Vastaajia oli huomattavan paljon niistä kunnista, joihin esitettyjen suunnitelmien mukaan ei jäisi omaa sote-asemaa. Kyselyjen perusteella hyvinvointialueen palveluihin ollaan edelleen varsin tyytyväisiä. Kouluarvosana 7,64 on pysynyt samana tammikuussa 2022 tehdystä mittauksesta lähtien. Lähes kaikki vastaajat olivat käyttäneet palveluitamme kuluneen vuoden aikana. Asukkailla on huolta erityisesti lähipalveluista sekä palvelujen saavutettavuudesta ja saatavuudesta. Lähipalvelun rinnalla asukkaat kokevat tärkeäksi, että tietoa saa helposti ja hoitoon pääsee nopeasti ja sujuvasti. Myös digipalveluja toivotaan käyttöön mutta ne eivät sovellu aivan kaikille.

Kokonaisuutena kyselyistä sekä muista lausunnoista ja kommentteista voidaan todeta, että eri tahojen ja sidosryhmien kommentteissa ja lausunnoissa painottuvat odotukset ja vaatimukset niiltä tahoilta, joihin esitetyt palveluverkon supistukset ensisijaisesti kohdentuvat. Asiakas- ja asukaslähtöiset kommentit painottuvat palvelujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

saatavuuden ja saavutettavuuden kysymyksiin. Niistä pääosassa välittyy huoli palveluverkon harvenemisen mahdollisista kielteisistä seurausvaikutuksista kansalaisten, erityisesti sairaimpien ja ikääntyneiden arkeen. Toisaalta toiminnalliset ja taloudelliset ongelmat tiedostetaan, mutta keinoja ja kohdennuksia vaaditaan arvioitavaksi uudelleen. Konkreettisia vaihtoehtoja palvelujen verkostoon ei juurikaan saatu.

Yleisesti lausunnoissa ja kommentteissa korostuvat alueen, seutukunnan ja yksittäisen kunnan imagoon, elinvoimaan ja aluetaloudellisiin seikkoihin liittyvät huomiot, etenkin etäisyksiltään ja väestökehitykseltään haastavimmissa hyvinvointialueen osissa.

Valmistellut esitykset

Valmistellun perusteella esitetään seuraavaa vuodeosastojen suunnitelmaa:

1. Kuhmoisten ja Ikaalisten lähisairaaloiden vuodeosastot lakkautetaan 1.6.2024 mennessä. Kuhmoisten toimintaa siirretään Kangasalan lähisairaalaan ja Ikaalisten toimintaa Hämeenkyrön ja Ylöjärven akuuttiosastolle.
2. Rauhaniemen sairaalan toiminta lakkaa 1.4.2024 mennessä. Toiminnot siirretään Tays Hatanpään sairaalasta vapautuvalle vuodeosastolle ja Lempäälän tyhjillään olevalle vuodeosastolle.
3. Ruoveden Keiturin soten tuottama vuodeosasto lakkautetaan ja toiminta siirretään Virtain vuodeosaston yhteyteen 1.7.2024 mennessä.
4. Mänttä-Vilppulan vuodeosaston toimintaa jatketaan nykyisellä volyymillä vuoden 2030 loppuun saakka. Järjestelyllä turvataan alkuperäistä esitystä varmemmin kyseisen seutukunnan ja alueen palvelut. (Muutos kuulemiskierroksen perusteella.)
5. Oriveden ja Pirkkalan vuodeosastojen toimintaa jatketaan 2026–2027 saakka, huomioiden sairaansijatarpeen kehitys ja riittävyys. (Muutos kuulemiskierroksen perusteella.)
6. Sairaalapalvelulinjan kampussairaalat ja kotisairaalapalvelut -toimialueella Tays Hatanpään sairaalan infektio-osasto lakkautetaan alkaen 1.1.2024. Sen erikoissairaanhoidon toiminta siirretään Tays keskussairaalaan ja perusterveydenhuoltotasoinen toiminta Tays Hatanpään sairaalan muille osastoille.
7. Tays Sastamalan sairaalan perustason kolmen vuodeosaston ja erikoissairaanhoidon osaston työnjakoa kehitetään.
8. Tays Valkeakosken perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksen yöpäivystys lakkautetaan 1.6.2024 alkaen.

Keskeiset johtopäätökset

Palvelujärjestelmän uudistamiselle on Pirkanmaalla selvä tarve. Mahdollisista toiminnan muutoksista ollaan kuitenkin huolissaan. Vaikutusten arviointi auttaa ennakoimaan päätösten merkitystä. Hyvinvointialueuudistuksen lainsäädännön valmistelun yhteydessä on tehty laaja vaikutusten arviointi. Tämän lisäksi on tehty laaja alueellinen vaikutusten arviointi, joka huomioi myös Pirkanmaalla nopeasti huonontuneen henkilöstön saatavuustilanteen sekä täsmentyneen rahoitusraamin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lähivuosina väestörakenteen muutokset lisäävät painetta voimakkaasti ja palveluverkon vaiheittainen kehittäminen on välttämätöntä.

Tällä hetkellä suljettujen sairaansijojen määrä eri puolilla Pirkanmaata on noin 100 paikkaa. Tämä johtaa yksiköiden toiminnalliseen tehostumuteen. Lisäksi henkilöstön saatavuus vaikeutuu edelleen tulevina vuosina, minkä vuoksi tarkoituksenmukaisen toiminnan ja talouden turvaamiseksi vuodeosastojen kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin on välttämätöntä.

Vuodeosastosuunnitelman yhteydessä on arvioitu, että pienten (12–20 sairaansijaa) osastojen toiminnan ylläpitäminen on lähisairaaloissa toiminnallisesti epätarkoituksenmukaista ja taloudellisesti kannattamatonta. Tehokkaan henkilöstön käytön ja työvuorosuunnittelun sekä osaston toimintavarmuuden kannalta tarkoituksenmukainen osaston koko on vähintään 25 paikkaa. Esityksenä olevan vuodeosastosuunnitelman sisältämät toimenpiteet eivät edellytä merkittäviä tilainvestointeja.

Nykyinen henkilöstömäärä yhdistettynä suunnitelman mukaisiin esityksiin mahdollistaa toiminnan tehostumisen niin, että sairaansijamäärää on mahdollista jopa kasvattaa suljettavista yksiköistä huolimatta. Vuoden 2023 aikana kotisairaaloiminnan asiakasmäärää on jo nostettu seitsemästäkymmenestä sataan kymmeneen (70 -> 110). Vuoden 2024 aikana kapasiteetti kasvaa edelleen. Lisäksi vuoden 2024 alusta tapahtuva palliatiivisen keskuksen keskittäminen omaksi vastuualueeksi ja toiminnan laajentaminen tukevat vuodeosastojen toimintaa.

Yhteistoimintaneuvottelut

Aluehallitus on käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut 11.9.2023. Tämän pykälän esitykset ovat sisältyneet päättyneisiin yhteistoimintaneuvotteluihin. Aluehallitus päättää erillisellä päätöksellä neuvottelujen perusteella mahdollisesti toimeenpantavista henkilöstövaikutuksista ja toimenpiteistä 20.11.2023.

Liitteenä kooste kommenttien yhteenvedosta ja asukaskyselyraportin tulokset.

Lisäksi oheismateriaalina on aluehallituksen 11.9. käsittelyssä ollut vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys, jonka pohjalta jatkovalmistelu on tehty sekä vaikutusten arvionnitiivistelmä.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosasto - suunnitelman,
- todeta, että aluehallitus tarkistaa suunnitelmaa tarvittaessa,
- saattaa palveluverkon periaatteiden pohjalta hyväksytyyn suunnitelman tiedoksi aluevaltuustolle 15.1.2024 talousarvion ja -suunnitelman 2024–2026 käsittelyn yhteydessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsittely

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsittelyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 317 ja 318 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma, Perttu Jussila, Jori-Pekka Träskbäck ja Veikko Vallin saapuivat kokoukseen §:n 317 ja 318 käsittelyiden ajaksi.

Varajäsen Ulla Kampman oli läsnä kokouksessa.

Kuultiin asiantuntijoina sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta. Kinnunen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Hanna Laine teki toivomusponnen: "VALS yhteispäivystyksen tilannetta seurataan tarkasti kevään aikana, ennen yöpäivystyksen sulkemista."

Kannatus: Jouni Sirén. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi aluehallitus hyväksyi toivomusponnen:

- VALS yhteispäivystyksen tilannetta seurataan tarkasti kevään aikana, ennen yöpäivystyksen sulkemista.

Esteellisyys

Olga Haapa-aho, Lassi Kaleva, Katariina Pyly ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.